

OKRESNÝ ÚRAD HUMENNÉ

ODBOR KRÍZOVÉHO RIADENIA

Kukorelliho 1, 066 01 Humenné

Číslo: OU-HE-OKR-2023/011974

Usmernenie Okresného úradu Humenné č. 1/2023

k postupu mesta a obcí pri uplatňovaní finančných náhrad výdavkov na povodňové záchranné práce v zmysle zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení n.p. a na záchranné práce pri ostatných mimoriadnych udalostiach podľa zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení n.p.

V súvislosti s mimoriadnymi udalosťami spojenými s realizáciou záchranných prác Okresný úrad Humenné vydáva usmernenie, ktorým určuje postup primátora mesta a starostov obcí pri uplatňovaní finančných náhrad výdavkov v súvislosti s povodňovými záchrannými prácami pri povodniach a so záchrannými prácami pri ostatných mimoriadnych udalostiach.

Čl. 1

Povodne

1. Pri uplatňovaní finančných náhrad výdavkov v súvislosti s povodňovými zabezpečovacími a záchrannými prácami je potrebné postupovať v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami (ďalej len „zákon“) a vyhlášky MŽP SR č. 159/2014 Z. z. ktorou sa ustanovujú **podrobnosti o vyhodnocovaní výdavkov na povodňové zabezpečovacie práce, povodňové záchranné práce a povodňových škôd** (ďalej len „vyhláška“) pričom je dôležité najmä:

- a) Povodňové záchranné práce sa začínajú vykonávať od vyhlásenia III. stupňa povodňovej aktivity a sú ukončené do času odvolania II. stupňa povodňovej aktivity, resp. odvolania III. stupňa povodňovej aktivity ak ďalej nebol vyhlásený II. stupeň povodňovej aktivity.
- b) Povodňové záchranné práce riadi obec. Vykonávanie zásahov povodňových záchranných prác riadi okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru do času, kým riadenie neprevezme obec.
- c) Výdavky na povodňové záchranné práce sú všetky **oprávnené** výdavky vynaložené od vyhlásenia III. stupňa povodňovej aktivity do času odvolania II. stupňa povodňovej aktivity, resp. odvolania III. stupňa povodňovej aktivity ak ďalej nebol vyhlásený II. stupeň povodňovej aktivity alebo počas vyhlásenej mimoriadnej situácie podľa § 12 zákona.

2. Pre zabezpečenie vyhodnotenia výdavkov na povodňové záchranné práce v zmysle vyhlášky je potrebné zo strany obcí zabezpečiť nasledovný **postup**:

- a) Právnická osoba, fyzická osoba - podnikateľ, predkladá prehľad výdavkov na povodňové záchranné práce obci, na území ktorej vykonávala tieto práce (§3, ods. 1 vyhlášky). Spolu s prehľadom výdavkov predkladá právnická osoba, fyzická osoba – podnikateľ aj prvotné

účtovné doklady, ktoré sú podkladom na vyhodnotenie výdavkov na povodňové záchranné práce.

- b) Obec vyhodnotí výdavky na povodňové záchranné práce právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov, ktorí vykonávali povodňové záchranné práce podľa povodňového plánu záchranných prác alebo na príkaz obce a sumarizuje ich v tabuľke č. 1 vyhlášky (príloha č 1). K overeným výdavkom právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov v tabuľke č. 1 doplní vlastné výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác a výdavky na činnosť povodňovej komisie (napr. náklady na prevádzku techniky vo vlastníctve obce, mzdové výdavky pracovníkov obecného úradu – práca nadčas a pod.). Takto vyhodnotené výdavky predloží obec okresnému úradu, odboru krízového riadenia ako výdavky obce na povodňové záchranné práce.
- c) V súlade s vyhláškou č. 252/2010 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o predkladaní priebežných správ o povodňovej situácii a súhrnných správ o priebehu povodní, ich následkoch a vykonaných opatreniach podľa § 2 ods. 5 a 7 obec spracuje súhrnnú správu a tabuľky č. 1,3,4 a 5 prílohy č. 2 vyhlášky a predloží v elektronickej podobe odboru krízového riadenia okresného úradu (príloha č. 2 usmernenia). Tieto podklady slúžia na celkovú sumarizáciu údajov za okres a spracovanie celkového vyhodnotenia povodňových záchranných prác v rozsahu potrebnom na vypracovanie súhrnnej správy o priebehu povodni.
- d) Vyhodnotené výdavky na povodňové záchranné práce v rozsahu spracovania tabuľky č. 1 a tabuliek v zmysle písmena c) prekladá obec odboru krízového riadenia okresného úradu v elektronickej podobe na e-mailovú adresu okr.he@minv.sk a poštou (prípadne osobne) do 10 pracovných dní od času odvolania II. stupňa povodňovej aktivity v súlade s § 5 vyhlášky .

3. V zmysle § 3 ods. 4 vyhlášky výdavky na povodňové záchranné práce obcí overuje okresný úrad.

4. Obce na overenie (verifikáciu) výdavkov na záchranné práce predložia verifikačnej komisii OÚ nasledovné podklady (predložiť originály k nahliadnutiu a zároveň kópie originálov pre spis):

- žiadosť na úhradu výdavkov na povodňové záchranné práce obce
- príkaz na vyhlásenie III. stupňa povodňovej aktivity a odvolanie III. stupňa povodňovej aktivity v súlade s § 26 ods. 3, písm. b) bod 1 zákona,
- príkaz na vyhlásenie II. stupňa povodňovej aktivity a odvolanie II. stupňa povodňovej aktivity v súlade s § 26 ods. 3 písm. b) bod 1 zákona, ak bol vyhlásený a odvolaný,
- tabuľka č. 1 v zmysle bodu 2, písm. b), tabuľky v zmysle bodu 2, písm. c) usmernenia podpísané starostom obce a opatrené pečiatkou obce,
- prvotné účtovné doklady:
 - objednávky na zabezpečenie výkonu povodňových záchranných prác, objednávky môžu byť vystavené iba počas vyhláseného III. SPA, nesmú byť vystavené počas II. SPA aj keď sa môžu vykonávať povodňové záchranné práce,
 - záznam o prevádzke motorového vozidla nákladnej prepravy (tzv. stazky) opatrené pečiatkou a podpisom starostu o vykonaných činnostiach, množstve dovezeného materiálu a pod.,

- faktúry za vykonané práce na zabezpečenie povodňových záchranných prác opatrené podpisom starostu obce za ich vecnú a číselnú správnosť a krycí list,
- príkazy starostu obce na výkon povodňových záchranných prác,
- príkazy na prácu nadčas zamestnancov obecného úradu pre zabezpečenie výkonu povodňových záchranných prác s výpočtom mzdy za prácu nadčas a odvodov do poisťovní,
- dohody o vykonaní práce na zabezpečenie výkonu povodňových záchranných prác s prehľadom (výkazom) odpracovaných hodín a s podpisom starostu a pečiatkou obce,
- v prípade objednávok lomového kameňa a kameniva vážne lístky overené podpisom zodpovednej osoby a pečiatkou obce,
- prípadne iné účtovné doklady potvrdzujúce oprávnenosť účtovaných výdavkov na povodňové záchranné práce.,
- fotodokumentácia dokladujúca fakturované vykonané činnosti.

5. Z predložených účtovných dokladov (objednávky, príkazy, faktúry, dohody o vykonaní prác, príkazy na prácu nadčas a pod.) musí jednoznačne vyplývať, že ide o práce a činnosti, ktoré sa viažu na zabezpečenie povodňových záchranných prác v sledovanom období.

6. Podmienkou objektívneho overenia predkladaných výdavkov na povodňové záchranné práce je pravidelné zasielanie priebežných správ o povodňovej situácii v súlade s §1 ods. 2, ods. 6 a ods. 8 písm. b) vyhlášky č. 252/2010 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o predkladaní priebežných správ o povodňovej situácii a súhrnných správ o priebehu povodní, ich následkoch a vykonaných opatreniach.

7. Na základe overenia výdavkov obcí okresným úradom, sumarizuje výdavky na povodňové záchranné práce Okresný úrad Humenné za celý okres a tieto podklady predkladá okresnému úradu v sídle kraja, ktorý sumarizuje výdavky za celý kraj.

Čl. 2

Ostatné mimoriadne udalosti

1. Pri uplatňovaní finančných náhrad výdavkov v súvislosti so záchrannými prácami po vzniku mimoriadnej udalosti (s výnimkou povodne) je potrebné postupovať v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona **NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov**, vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany a podľa Pokynu generálnej riaditeľky Sekcie IZS a CO MV SR č. IZCO-48- 44/2012 zo dňa 17.decembra 2012, o uplatňovaní skutočných náhrad výdavkov na civilnú ochranu obyvateľstva z prostriedkov štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtovej kapitoly MV SR (ďalej len „pokyn“) pričom je dôležité najmä:

- a) Podmienkou uplatnenia náhrad výdavkov v súvislosti so záchrannými prácami je vyhlásenie mimoriadnej situácie a skutočnosť, že vznikli v priamej súvislosti s vykonávaním úloh a opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, alebo činností nevyhnutných na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

- b) Pri uplatňovaní náhrad výdavkov je nevyhnutné uvedomiť si, že výdavky, ktoré vznikli pri vykonávaní záchranných prác počas vyhlásenej mimoriadnej situácie sú výdavkami, ktoré vznikli v súvislosti s plnením úloh a opatrení podľa § 2 ods.3 písm. f) až j) vyhlášky 599/2006 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výdavkoch na civilnú ochranu obyvateľstva z prostriedkov štátneho rozpočtu v znení n.p. nad rámec prác vykonávaných subjektmi, ktoré sú na tento účel zriadené a zabezpečujú tieto činnosti v rámci svojich rozpočtov, prípadne s použitím síl a prostriedkov v pôsobnosti obce, prípadne s použitím síl a prostriedkov právnických osôb a fyzických osôb na základe ich vyžiadania na vykonanie prác.
- c) Výdavkami sa tiež rozumejú výdavky spojené s plnením úloh a opatrení, ktoré boli právnickej osobe a fyzickej osobe uložené obcou príkazom na vecné plnenie alebo na základe objednávky na vykonávanie záchranných prác v súvislosti s plnením úloh podľa § 2 ods. 3 písm. a) až e) vyhlášky 599/2006 Z.z. a fyzickej osobe tiež príkazom na osobné úkony alebo na základe dohody o vykonaní práce na zvládnutie úloh počas vyhlásenej mimoriadnej situácie.
- d) Výdavky súvisiace so záchrannými prácami uhrádza obec zo svojho rozpočtu.
- e) Obec zosumarizuje výšku finančných prostriedkov na základe účtovných dokladov, ktoré predstavujú skutočné výdavky za vykonanie prác v súvislosti s plnením úloh a opatrení vrátane vlastných výdavkov na vykonávanie záchranných prác a výdavky na činnosť krízového štábu obce (napr. náklady na prevádzku techniky vo vlastníctve obce, mzdové výdavky pracovníkov obecného úradu – práca nadčas a pod.) a tieto predkladá okresnému úradu odboru krízového riadenia.
- f) Obec následne spracuje správu o vykonávaní záchranných prác. V správe je potrebné chronologicky uviesť všetky činnosti, práce av závere správy výdavky, ktoré vznikli od vyhlásenia mimoriadnej situácie do ukončenia záchranných prác a odvolania mimoriadnej situácie.

Osnova pre spracovanie správy:

- dátum a čas vzniku mimoriadnej udalosti, v dôsledku čoho mimoriadna udalosť vznikla,
- následky mimoriadnej udalosti (presné údaje o počtoch ohrozeného alebo poškodeného hnutel'ného a nehnuteľného majetku vrátane adries a vlastníkov),
- kto bol o mimoriadnej udalosti upovedomený a v akých časových horizontoch,
- okamžité opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti - dátum vyhlásenia mimoriadnej situácie, nasadenie síl a prostriedkov na vykonávanie záchranných prác,
- chronológia záchranných prác – názvoslovie firiem a popis činností, ktoré vykonávali, opatrenia vykonané zo strany obce (evakuácia, núdzové ubytovanie a núdzové stravovanie a pod.),
- ukončenie záchranných prác – kedy a s akým výsledkom a závermi boli práce ukončené, po odvolaní mimoriadnej situácie uviesť dátum a čas odvolania mimoriadnej situácie.
- finančné vyčíslenie výdavkov – v členení rozpísať v položkách podľa činností pri vykonávaní záchranných prác s následnou sumarizáciou výdavkov (štruktúrovaný prehľad);
- fotodokumentácia o mimoriadnej udalosti a realizácii záchranných prác

- g) Výdavky na záchranné práce obec následne nechá schváliť krízovým štábom obce (možný vzor vid'. príloha č. 3 usmernenia).
- h) Vyhodnotené výdavky na záchranné práce, uznesenie krízového štábu obce, ktorý výdavky schválil, vyhlásenie a odvolanie mimoriadnej situácie vrátane správy o vykonaní záchranných prác a žiadosti o refundáciu výdavkov predkladá obec odboru krízového riadenia okresného úradu v elektronickej forme na e-mailovú adresu okr.he@minv.sk a následne aj poštou (prípadne osobne) v termíne do 30 dní od vyhlásenia mimoriadnej situácie a následne do 30 dní od odvolania mimoriadnej situácie.

2. Obec na overenie (verifikáciu) výdavkov na záchranné práce predloží verifikačnej komisii okresného úradu nasledovné podklady (predložiť originály k nahliadnutiu a kópie originálov účtovných dokladov pre spis):

- žiadosť na úhradu výdavkov na záchranné práce obce
 - príkaz na vyhlásenie mimoriadnej situácie a odvolanie mimoriadnej situácie v súlade s § 15 ods. 1 písm. j) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v zn.n.p.,
 - príkazy starostu obce na výkon záchranných prác,
 - uznesenie krízového štábu obce, ktorý výdavky schválil,
 - fotodokumentácia o mimoriadnej udalosti a z realizácie záchranných prác,
 - štruktúrovaný prehľad výdavkov (finančné vyčíslenie výdavkov podľa jednotlivých položiek s následnou sumarizáciou),
 - prvotné účtovné doklady - platí ako v prípade úhrady výdavkov na povodňové záchranné práce
3. Podmienkou na objektívne overenie predkladaných výdavkov na záchranné práce je zasielanie pravidelných informácií o stave a priebehu záchranných prác so stavom k 06,00 hod. a 18,00 hod. v zmysle § 7 vyhlášky MV SR č. 388/2006 o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany. Stanovená forma predmetnej pravidelnej informácie je uvedená v prílohe č. 4 metodického pokynu.
4. Výdavky súvisiace s posúdením stavu územia a návrhom opatrení, poradenskou a konzultačnou činnosťou, geodetickými činnosťami (výškové a polohové zameranie, spracovanie mapy), spracovaním projektovej dokumentácie, obhliadkou a konzultačnou činnosťou, vypracovaním stanovísk a posudkov, geologickým prieskumom a iných obdobných činností nie sú v zmysle vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovanie jednotiek civilnej ochrany, činnosťami pri vykonávaní záchranných prác.
5. Žiadosť o refundáciu výdavkov obce a okresného úradu po ich overení predloží okresný úrad Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“).
6. Na základe overenia týchto výdavkov príslušnými orgánmi spracuje MV SR materiál na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Po uvoľnení finančných prostriedkov na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky budú tieto distribuované obciam prostredníctvom okresného úradu.

ČL. 3

Všeobecné ustanovenia

1. Postup vyhodnocovania a úhrady výdavkov na záchranné práce je zdĺhavý a preto je potrebné vyhlásené stupne povodňovej aktivity a vyhlásenú mimoriadnu situáciu ponechať vyhlásené len na nevyhnutnú dobu. V opačnom prípade dochádza k neefektívnemu predlžovaniu procesu refundácie výdavkov na povodňové záchranné práce a záchranné práce.
2. V prípade, že vláda Slovenskej republiky rozhodne o úhrade výdavkov na povodňové záchranné práce a záchranné práce formou zálohových platieb, nebude odvolanie II. stupňa povodňovej aktivity a odvolanie mimoriadnej situácie podmienkou na refundáciu, ale skôr než budú ukončené všetky záchranné práce, bude možné refundovať výdavky na už ukončené a uhradené práce. Postup overovania výdavkov na záchranné práce a predkladanie podkladov na verifikáciu okresnému úradu prebieha v zmysle čl. 1 a 2 tohto usmernenia.

ČL. 4

Záverečné ustanovenia

1. Uvedené usmernenie nadobúda účinnosť dňa 01.10. 2023
2. Ruší sa Usmernenie ObÚ odboru COaKR pri uplatňovaní náhrad výdavkov v súvislosti so záchrannými prácami pri povodniach číslo ObÚHé OCOaKR/2012/00621 z 18.01.2012

Ing. Daniela Žinčáková
vedúca odboru krízového riadenia

Prílohy:

Príloha č. 1 : Tabuľky podľa vyhlášky 159/2014 Z.z.

Príloha č. 2: Tabuľky v zmysle prílohy č. 2 vyhlášky 252/2010 Z.z.

Príloha č. 3: Uznesenie Krízového štábu obce (vzor)

Príloha č. 4: Informácia o stave a priebehu záchranných prác so stavom khod dňa(vzor)